

Aan het College van BenW
college@denhaag.nl
Ter attentie van Wethouder van Asten
E-mail secretariaat: secretariaatVanAsten@denhaag.nl
E-mail: robert.vanasten@denhaag.nl
en Wethouder Barker
E-mail secretariaat: secretariaatbarker@denhaag.nl
E-mail: robert.barker@denhaag.nl
Aan de Gemeenteraad
griffie@denhaag.nl

Den Haag, 26 oktober 2023

Onderwerp: Omgevingsvisie, participatie en natuur

Geacht College, geachte Wethouders, geachte Raadsleden,

De AVN vindt de omgevingsvisie van groot belang, omdat het de kaders geeft voor het omgevingsplan, dat op zijn beurt de inrichting van onze omgeving bepaalt. In deze brief wijzen wij u op het gebrek aan aandacht voor groen en natuur in het participatieproces voor de omgevingsvisie, met name in het participatie instrument “de Haagse mixer”. Ondanks uitkomsten van eerdere inwonersenquêtes ontbreekt natuur als optie in het participatieproces voor de omgevingsvisie. Ook noemen wij dat onderwerpen rondom groen en biodiversiteit onjuist verdeeld worden tussen omgevingsvisie en -plan in de participatie gids.

(1) Participatie met de “Haagse mixer” voldoet niet: gat tussen opgehaalde wensen van inwoners en de opties t.a.v. groen en natuur

De gemeente gaat voor de participatie de wijken in met de “Haagse Mixer”. Het idee zo te laten kiezen vinden wij mooi. **Maar de vele bewoners die willen dat Den Haag een mooie groene en natuurrijke stad moet blijven, kunnen hun stem in dit participatietraject niet kwijt.** Deze inwoners kunnen met de Haagse Mixer nu alleen kiezen voor de vage optie ‘klimaatbestendig Den Haag’, maar niet voor natuur of groen. Voor al deze mensen is natuur dus ‘vergeten’, namelijk verschaald tot de term “klimaat”. Dat terwijl nota bene in de Startnotitie voor de omgevingsvisie nog de opgave stond van het versterken van natuur, groen en biodiversiteit in de stad.

Waarom is deze omissie zo ernstig? De invulling van het traject met de Haagse Mixer doet zo geen recht aan de uitkomsten van de enquête over de toekomst die de gemeente hield, juist ter voorbereiding op de omgevingsvisie: want daaruit bleek dat 87% van de inwoners vond dat er meer ruimte moet komen voor ‘groen en natuur in Den Haag, ook binnen loopafstand van mijn woning’! In eerdere enquêtes in Zuidwest gaven bewoners ook groen de hoogste score. En in de Spoorzone koos 68% voor groen en natuur, als antwoord op de vraag waar extra ruimte voor moest komen. En dan heeft Nederland ook nog een Biodiversiteitsverdrag ondertekend.

Wat stellen wij voor om dit gat tussen de opgehaalde wensen van inwoners en de opties in het participatietraject t.a.v. groen te dichten?

Voeg de optie voor groen en natuur toe aan het participatietraject, bijvoorbeeld in een nieuwe versie van de Haagse Mixer of langs een andere weg. U vervangt dan 'klimaatbestendig Den Haag' door een 'klimaatbestendig, groen en natuurrijk' Den Haag.

In plaats van de 6 opties uit de Haagse mixer die nu worden gebruikt in de participatie bijeenkomsten stellen wij voor om de 4 uitgewerkte alternatieven uit de Nota van Beantwoording van de NRD te hanteren. Dat zijn: Compacte Woonstad, Meerkernige 15-minutenstad, Klimaatbestendige Parkenstad en Gevarieerde Werkstad. Daar komt de natuur beter uit de verf. De "klimaatbestendige parkenstad" is namelijk samengesteld door maximalisatie van de ambities 'Gezond en veilig' en 'Klimaatbestendig, natuurinclusief en klimaatneutraal'.

Hier geldt wel dat u beter het beestje bij de naam kan noemen: in plaats van Klimaatbestendige Parkenstad is dat bijvoorbeeld 'klimaatbestendige, groene en natuurrijke' stad. Het gaat immers niet alleen om de Haagse parken, maar zowel om de natuurgebieden, de Natura 2000 gebieden in en om Den Haag, als de groene haarvaten in de dicht verstedelijkte omgeving.

(2) De participatiegids: onderwerpen rondom groen en biodiversiteit staan ten onrechte alleen vermeld bij het omgevingsplan

De participatiegids beoogt de participatie in Den Haag te verbeteren, met name in de uitvoering van de Omgevingswet. Maar op een punt schiet de gids ernstig te kort.

Op p14 staat een lijst van onderwerpen die komt in de omgevingsvisie en het omgevingsplan. Volgens de gids gaat het bij de omgevingsvisie over bouwen, mobiliteit, recreatie enz., en in het omgevingsplan over groen en milieu. **Dat beide documenten verschillende onderwerpen bevatten, is onjuist.** Volgens het Informatiepunt Leefomgeving (IPLO) zegt de gemeente in de omgevingsvisie hoe zij het leefgebied wil ontwikkelen en beschermen. En werkt ze die keuzes uit in haar omgevingsplan. Het omgevingsplan bevat zo de regels voor de fysieke leefomgeving. De omgevingsvisie is dus een visie, het omgevingsplan een uitwerking daarvan in praktische regels per soort plek. **Het is dus niet zo dat het bij omgevingsvisie en omgevingsplan gaat om andere onderwerpen: maar de een is een uitwerking van de ander, over dezelfde onderwerpen.**

Het is juist de bedoeling dat het beleid dat gaat over de onderwerpen groen (biodiversiteit), ruimtelijke indeling (ecologische verbindingzones); bezonning en windval; lucht, geluid enz. al in de omgevingsvisie staat, en niet pas in een omgevingsplan. Of zoals het in de gids wordt genoemd: de wensen daarover. En deze moeten vervolgens uitgewerkt in heldere regels in het omgevingsplan. **Dat is niet zo moeilijk, want Den Haag heeft al veel beleid op Stadsnatuur, Stadsbomen enz. Dat kan een basis vormen voor de Omgevingsvisie.** Voorbeeld van een onderwerp in de omgevingsvisie: we beschermen ecologische verbindingzones ten behoeve van de natuur/biodiversiteit. Voorbeeld van uitwerking in het omgevingsplan: die verbindingzones liggen daar en daar en daar mag je niet bouwen/verharden.

De AVN hoopt dat u bij de participatie over de tot standkoming van de Haagse omgevingsvisie gebruik zult maken van bovenstaande voorstellen voor een betere integratie van natuur,

Met vriendelijke groeten,

Dick Ooms, Voorzitter AVN

Caroline de Jong, Secretaris AVN